

РОЗДІЛ IV. ПРОБЛЕМИ ІСТОРІЇ ПЕДАГОГІКИ

УДК 37.013(477):378.6:37(477.53)(092)

Юлія Брах

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

ORCID ID 0009-0006-7938-2321

DOI 10.24139/2312-5993/2025.03/249-258

АКТУАЛІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ІДЕЙ ТА ДОСВІДУ ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ А. КАРИШИНА В ПРАКТИКУ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ УКРАЇНИ

У статті обґрунтовано важливість вивчення організаційно-управлінської діяльності видатного вченого, педагога А. Каришина стосовно підготовки вчительських кадрів. Підкреслено вагомість внеску вченого у розвиток хімії аценафтину. Показано роль вченого у залученні молоді до наукових досліджень. Розкрито особливості авторських форм і методів роботи у навчальному процесі системи вищої освіти України. Вказано на вагомість впливів педагога у формуванні особливості шляхом патріотичного, екологічного, морального виховання. Підкреслено значення особистого прикладу у вихованні молоді. Проаналізовано сучасні ознаки професійно-особистісної складової готовності студентів природничого факультету як майбутніх учителів до процесу творення масштабних змін в житті суспільства.

Ключові слова: А. Каришин, педагогічні ідеї, організаційно-управлінська діяльність, майбутні вчителі, форми, методи, заклади вищої освіти.

Постановка проблеми. Нова соціально-політична реальність визначає кардинально нові вимоги, порівняно з минулими десятиріччями щодо підготовки майбутніх вчителів. Необхідність реформування сучасної системи вищої освіти актуалізує питання використання позитивного досвіду талановитих педагогів минулого, які працювали нестандартно, за авторською методикою, випереджаючи час, прокладаючи дорогу новому, слугуючи прикладом у наукових відкриттях, педагогічних здобутках, організаційно-управлінських спрямуваннях. З огляду на це, вважаємо за потребу звернутися до науково-педагогічної спадщини А. Каришина з метою актуалізації його ідей й творчого впровадження в практику сучасної системи вищої освіти України.

Звернення до позитивного досвіду видатного вченого, талановитого викладача допомагає нам знайти ефективні методи впливу на розвиток особистості майбутнього вчителя як активного суб'єкта навчання та виховання, його життя і діяльність відповідають загальновідомій думці визначного педагога К. Ушинського про те, що виховати особистість може тільки особистість.

Вивчення організаційно-управлінської спадщини відомого педагога допоможе відкрити нові можливості, подолати перешкоди на шляху формування досконалого образу вчителя, що відповідає актуальним сьогоdnішнім тенденціям вітчизняної вищої педагогічної освіти.

Аналіз актуальних досліджень. Питання розвитку, узагальнення і поширення кращого досвіду роботи відомих учених, талановитих педагогів набуло особливої актуальності з часів проголошення незалежності України (1991 р.). Значну увагу цим питанням приділяли українські вчені: Р. Басенка, В. Бондар, О. Гнізділова, М. Гриньова, О. Даниско, Л. Петренко, А. Ткаченко, О. Сухомлинська, М. Ярмаченко та ін.

Професійні особливості проблеми реалізації кращого досвіду педагогів на основі компетентнісного підходу у вищій школі відображено у працях відомих вчених, таких як: А. Алексюка, Н. Кононець, В. Кулетової, В. Литовченко, В. Мокляка, А. Фастівець, А. Хуторського та інших. Вони стверджують що професійність, компетентність є показником розвитку особистості та одночасно підтвердженням якісного освоєння змісту освіти та практичного досвіду взаємодії з оточуючим середовищем.

Важливим джерелом пізнання форм, методів роботи у справі підготовки вчительських кадрів, виховання молоді, розвитку хімічної науки містять наукові дописи його колег та випускників природничого факультету, вміщені у монографії, яку було видано до 100-річчя від дня народження А. Каришина, «Слово про вчителя» (2012 р.).

Мета статті. На основі проведеного дослідження організаційно-управлінської діяльності А. Каришина окреслити шляхи актуалізації його педагогічної спадщини у педагогічних закладах вищої освіти України.

Методи дослідження. З метою забезпечення об'єктивності та обґрунтованості дослідження було застосовано низку взаємодоповнюючих наукових методів: історичний метод сприяв глибокому вивченню педагогічної спадщини Андрія Каришина; метод аналізу дозволив ідентифікувати ключові концептуальні ідеї, що забезпечують зв'язок між минулим і сьогоdnенням; діалектичний метод дав змогу виокремити загальні та конкретні категорії та оцінити їх ефективність у педагогіці як науковій дисципліні; завдяки аксіологічному методу були визначені ціннісні засади розвитку освіти, притаманні спадщині А. Каришина; систематизація наукових джерел, узагальнення даних.

Виклад основного матеріалу. Слід зазначити, що наукові джерела містять більше двох десятків визначень такого явища, як передовий педагогічний досвід. Він є предметом дослідження: практики виховання, освіти і навчання; одержаного в ході практики результату, що виявляється в якостях учнів; експериментальної діяльності; способах фіксації, зберігання й передачі інформації про результати творчої діяльності та інше.

Г. Ткач стверджує, що «передовий педагогічний досвід – це оптимальна діяльність педагога, яка є результатом творчого пошуку, несе в собі елементи новизни, спрямована на вирішення актуальних завдань навчання і виховання, забезпечує стійку ефективність навчально-виховного процесу як у в межах існуючих форм роботи, так і на основі їх удосконалення (Ткач, 2010, с. 78).

Аналіз сучасних потреб оновлення системи вищої освіти в Україні по підготовці майбутніх вчителів дає підстави стверджувати, що досвід діяльності А. Каришина – успішний, багатоплановий, результативний, спрямований на виховання у майбутніх учителів серйозного, вдумливого ставлення до своєї професії, прищеплення «почуття відповідальності прагнення до пошуку нових результативних форм роботи» (Остратенко О., Остратенко О., 2012, с. 238).

На переконання педагога, в результаті такої наполегливої праці «життя в державі можна і треба змінити, наполегливо та системно надаючи освіту наступним поколінням і виховуючи молодих науковців.

Аналіз стратегічних напрямів розвитку сучасної системи освіти в Україні дає можливість зробити висновок про те, що педагогічні ідеї вченого знайшли відображення у розвитку педагогічної теорії і практики сьогодення. Вивчення і розкриття науково-педагогічної спадщини А. Каришина вказує на співзвучність його поглядів з положеннями нині діючих державних нормативних документів, зокрема законів України «Про вищу освіту» (2014 р.), «Про освіту» (2017 р.), «Про повну загальну середню освіту» (2020 р.), «Нова українська школа» (2016 р.), «Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки» (2019 р.) та інші (Закон України «Про вищу освіту», 2014; Закон України «Про освіту», 2017; Закон України «Про повну загальну середню освіту», 2020; Нова українська школа, 2016; Про стратегію національно-патріотичного виховання на 2020–2025 роки», 2019).

Відповідність зазначеним державним документам виявляється в таких аспектах:

- 1) спрямування розвитку освіти на підготовку професійного комплектних, креативних фахівців;
- 2) забезпечення єдності теорії і практики;
- 3) науковість у розвитку освіти;
- 4) потреба у володіння новітніми технологіями;
- 5) використання наукових досягнень у повсякденному житті.

Так, основні положення Закону України «Про вищу освіту» є співзвучними з науковими та педагогічними поглядами А. Каришина щодо реалізації основних завдань закладів вищої освіти (розділ IV, стаття 26, пункти 1-5), а саме: «провадження на високому рівні освітньої діяльності, яка забезпечує здобуття особами вищої освіти відповідного ступеня шляхом проведення наукових досліджень і забезпечення творчої діяльності учасників освітнього процесу, підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації», забезпечити суспільний та економічний розвиток держави через формування людського капіталу (Закон України «Про вищу освіту», 2014).

Аналіз наукових досліджень із зазначеної проблеми дозволив встановити, що А. Каришин у своїй організаційно-управлінській діяльності успішно реалізовував завдання, спрямовані на формування ключових якостей особистості через патріотичне, громадянське та екологічне виховання. Це включало утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності, а також принципів здорового способу життя. Зазначені аспекти повністю відповідають положенням пункту 4, статті 2-В, розділу VI відповідного Закону України. Ця ідея також закладена в основних положеннях «Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки» (Про стратегію національно-патріотичного виховання на 2020–2025 роки», 2019).

У ході наукового пошуку встановлено, що А. Каришин понад 40 років свого життя працював викладачем та деканом природничого факультету Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Головною метою, яку він ставив перед собою – було формування високопрофесійного вчителя та виховання всебічно та гармонійно розвиненої творчої особистості.

Досягнення цієї мети відбувалося шляхом використання власної авторської методики, яка забезпечувала високу результативність.

Аналіз наукових та архівних джерел дозволяє стверджувати, що студенти природничого факультету добросовісно ставилися до своїх обов'язків, стовідсотково відвідували заняття.

Відомо, що, як педагог, Андрій Потапович був неперевершений, лекції читав таким чином, що кожен студент розумів тему. В 70-ті роки А. Каришин запровадив на природничому факультеті особливу організацію навчального процесу. Кожен студент зобов'язаний був виконувати всі практичні чи лабораторні роботи з хімії, біології та інших дисциплін, які впливали на формування майбутнього вчителя як висококваліфікованого фахівця. Це не зводилось до арифметичної дії з додавання балів за відвідування та одержаних оцінок на заняттях. Його методика — це праобраз сучасної кредитно-модульної системи. В той час — це була авторська система контролю за якістю одержаних знань студентами, це був результат його власного творчого пошуку, мав у собі елементи новизни, забезпечував стійку якість навчального процесу та сприяв удосконаленню існуючих форм роботи.

Педагогічні ідеї А. Каришина є співзвучними з вимогами щодо розв'язання актуальних проблем на сучасному стані. Враховуючи пріоритетність завдань щодо вирішення проблем удосконалення існуючих форм роботи, доцільно акцентувати увагу на потребі використання комп'ютерної техніки у навчальному процесі; вихованні у студентів уміння раціонально використовувати час, зусилля і засоби для досягнення успіху, виховання підприємливості молодого спеціаліста; впроваджувати раціоналізацію окремих складників педагогічної діяльності; оптимальна організація педагогічної діяльності в сучасних умовах повинна здійснюватись на основі компетентнісного підходу.

Концепція розвитку педагогічної освіти в Україні акумулює увагу на тому, що педагогічна професія з компетентнісним підходом до підготовки майбутнього вчителя є професією першочергової суспільної значущості та відповідальності, що відображає позицію А. Каришина у цьому питанні.

Співзвучною з основними тезами документа, є ідея педагога щодо посилення практичної підготовки майбутнього вчителя, на чому він щоразу наголошував під час читання лекцій, пов'язуючи «викладання матеріалу з повсякденням» (Ореховська, 2012, с. 148). На цьому наголошує і його колега Ю. Самусенко: «він був справжнім педагогом-практикантом» (Ореховська, 2012, с. 30).

Аналіз наукових джерел та архівних документів дав можливість зробити висновок, що лекції А. Каришина були дуже цікаві, доступні, зрозумілі, насичені демонструванням дослідів. Закріплення матеріалу відбувалося шляхом самостійного проведення практичних робіт під пильним наглядом педагога (Федоренко, 2012, с. 212).

Багато зусиль доклав педагог для обладнання агробіостанції на території Полтавського педагогічного інституту та облаштування біостанціону у с. Лучки Кобеляцького району для створення умов проходження польової практики, вироблення у студентів компетенцій з дослідницьких умінь. Саме такі уміння допомагають пізнати об'єктивну реальність, забезпечують як соціальний, так і професійний досвід майбутнього фахівця, допомагають краще усвідомити зміст фахової освіти.

Це співзвучно з основними положеннями Концепції розвитку педагогічної освіти в Україні, в якій наголошується, що не менше половини обсягу практичної підготовки має бути відведено для проходження виробничої практики із самостійним виконанням професійних завдань (Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти). Вищеназваний документ акцентує увагу на необхідності запозичення, поширення передового педагогічного досвіду, що відповідає внутрішній потребі педагога сприяти обміну досвідом між викладачами Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка і вчителями міста та області.

Заслуговує на увагу досвід А. Каришина в організаційно-управлінській діяльності в часи його перебування на посаді заступника директора інституту з навчальної і наукової роботи (1951–1955 рр), виконувача обов'язків директора інституту (з травня по листопад 1953 року) та декана природничого факультету.

Вчений багато зробив для зміцнення матеріальної бази інституту (сприяння будівництву навчального корпусу, нового гуртожитку для студентів), створенню та обладнанню агробіостанції, розбудову біостаціону в с. Лучки Кобеляцького району.

Зважаючи на відповідність головних педагогічних ідей А. Каришина положенням «Концепції про вищу освіту» та позитивні результати освітньої діяльності педагога вважаємо, що досвід його роботи є актуальним і потребує дослідження, узагальнення та поширення. Науково-педагогічну спадщину А. Каришина слід вивчати в контексті сучасних вимог щодо формування української системи вищої освіти.

Досліджені форми, методи роботи А. Каришина слугують важливим внеском в історію педагогічної науки, можуть бути використані для доповнення змісту курсу лекції з теми «Персоналії в історії української педагогіки» при написанні наукових досліджень з історії педагогіки, дидактики, для написання науково-методичних посібників; при розробці спецкурсів і спецсемініарів з педагогіки чи історії педагогіки для ЗВО; в роботі факультетів, для пошукових розвідок ЗВО тощо.

Отже, проведене дослідження надало нам можливості ввести в науковий обіг персоналію видатного вченого, талановитого педагога, досвідченого управлінця, невтомного організатора навчально-виховного процесу А. Каришина.

Вважаємо, що для поширення передового педагогічного досвіду життя і організаційно-управлінської діяльності А. Каришина в практику роботи ЗВО перспективними є такі напрями:

- подальший розвиток та привернення уваги до педагогічних форм і методів роботи вченого молодих науковців та педагогів-практиків;
- популяризація серед педагогічної громадськості педагогічних ідей А. Каришина, його форм та методів;
- пропаганда творчої спадщини вченого, педагога шляхом проведення наукових форумів «Каришинські читання»;
- використання провідних педагогічних ідей його спадщини при проведенні наукових конференцій, семінарів, вебінарів;
- екскурсії до кімнати-музею А. Каришина в Полтавському національному педагогічному університеті імені В.Г. Короленка;
- проведення подальшого дослідження маловідомих фактів організаційно-управлінської діяльності А. Каришина, які поглиблюють розуміння значення внеску вченого педагога у розвиток хімічної науки та педагогічної практики.

Висновки. Педагогічні ідеї А. Каришина не втратили актуальності в сучасних умовах, оскільки його підходи, методи, загальна спрямованість навчально-виховного процесу випереджали час, були новаторськими, спрямованими на підготовку високопрофесійного вчителя і відповідають вимогам Закону України «Про вищу освіту» та загальній спрямованості реформ вітчизняної освіти, адже найбільшою цінністю у спадщині А. Каришина було поєднання теоретичних знань з практикою повсякденного життя, виховання молоді на традиціях народної педагогіки (щоб вчитися жити, бути дбайливими господарями

землі), з активним спрямуванням до змін у житті держави шляхом передачі знань наступним поколінням.

Професор М. Гриньова підкреслює, що аналізуючи наукові здобутки вченого, очевидними є такі характерні риси, як гнучкість, оригінальність, продуктивність, точність, креативність, які в сьогоdnішніх умовах лежать в основі компетентнісного підходу до підготовки майбутніх вчителів (Гриньова, 2012, с. 102). Це слугує важливою умовою для вивчення і поширення досвіду роботи педагога у вітчизняному освітянському просторі.

Таким чином, наукові відкриття, педагогічні ідеї, погляди, практичні дії А. Каришина є важливим внеском у розвиток сучасної системи освіти й виховання молодого покоління України. Вважаємо, що наукові, педагогічні, управлінські, організаторські надбання А. Каришина заслуговують на системне впровадження в практику навчання і виховання молоді у складних умовах вирішення проблеми реалізації принципу інтеграції в навчально-виховному процесі вищих закладів освіти у XXI столітті.

Перспективи подальших наукових розвідок. Перспективним напрямом подальших наукових розвідок – висвітлення практичних результатів та наукових досягнень педагогічної спадщини А. Каришина.

ЛІТЕРАТУРА

- Гриньова, М. (2012). *Наш декан Андрій Потапович Каришин. Слово про вчителя*. Упорядк. Ю. В. Самусенко, Г. Ф. Джурка ПНПУ імені В. Г. Короленка. ТОВ «АСМІ». (Hryniowa, M. (2012). *Our Dean Andriy Potapovych Karyshyn. A Word about the Teacher*. Compiled by Yu. V. Samusenko, G. F. Dzhurka V. G. Korolenko National National University of Education. LLC "ASMI").
- Закон України «Про вищу освіту» (2014). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>. (*Law of Ukraine "On Higher Education"* (2014). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>).
- Закон України «Про освіту» (2017). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>. (*Law of Ukraine "On Education"* (2017). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>).
- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (2020) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (*Law of Ukraine "On Complete Secondary Education"* (2020) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>).
- Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. (2016). <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>. (*New Ukrainian School. Conceptual Principles of Secondary School Reform*. (2016). <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>).

- Ореховська, Н. (2012). *Далекі-далекі повоєнні роки. Слово про вчителя*. Упорядк. Ю. В. Самусенко, Г. Ф. Джурка ПНПУ імені В. Г. Короленка. ТОВ «АСМІ» (Orekhovska, N. (2012). *The Far, Far Post-War Years. A Word About Teachers*. Compiled by Yu. V. Samusenko, G. F. Dzhurka V. G. Korolenko National Pedagogical University. LLC "ASMI").
- Остратенко, О. Остратенко, О. (2012). *Мудрий далекоглядний наставник на життєвій ниві, невтомний, самовідданий. Слово про вчителя*. Упорядк. Ю. В. Самусенко, Г. Ф. Джурка ПНПУ імені В. Г. Короленка. ТОВ «АСМІ» (Ostratenko, O. Ostratenko, O. (2012). *A Wise, Far-sighted Mentor in the Field of Life, Tireless, Selfless. A Word About Teachers*. Compiled by Yu. V. Samusenko, G. F. Dzhurka V. G. Korolenko National Pedagogical University. LLC "ASMI").
- Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти : Наказ МОН України від 16.07.2018 року. URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti> (On Approval of the Concept of Development of Pedagogical Education: Order of the Ministry of Education of Ukraine dated 16.07.2018. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>)
- Про стратегію національно-патріотичного виховання на 2020–2025 роки» (2019) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286/2019> (On the Strategy of National-Patriotic Education for 2020–2025 (2019) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286/2019>).
- Ткач, Г. (2010). Сутність передового педагогічного досвіду як наукова проблема. *Гуманізація навчально-виховного процесу*, LIII част. II, 78. (Tkach, G. (2010). The Essence of Advanced Pedagogical Experience as a Scientific Problem. *Humanization of the Educational Process, LIII Part II, 78*).
- Федоренко, К. (2012). *Спогади про Карішина А.П. Слово про вчителя*. Упорядк. Ю. В. Самусенко, Г. Ф. Джурка ПНПУ імені В. Г. Короленка. ТОВ «АСМІ». (Fedorenko, K. (2012). *Memories of Karyshin A.P. A Word about a Teacher*. Compiled by Yu. V. Samusenko, G. F. Dzhurka V. G. Korolenko National Pedagogical University. LLC "ASMI").

SUMMARY

Brakh Yuliia. Actualization of A. Karyshyn's pedagogical ideas and organizational-management experience in the practice of Ukraine's modern education system.

Drawing upon the positive experiences of an eminent scholar and talented educator helps us identify effective methods for influencing the development of a future teacher's personality as an active subject of learning and upbringing. The life and work of A. Karyshyn align with the well-known dictum of the distinguished pedagogue K. Ushynsky, who stated that only a personality can educate another personality. Studying the organizational and managerial legacy of this renowned educator will facilitate new opportunities and help overcome obstacles in shaping the ideal image of a teacher, consistent with current trends in national higher pedagogical education. Based on the conducted research into A. Karyshyn's organizational and managerial activities, this paper outlines ways to actualize his pedagogical legacy in higher education institutions across Ukraine.

An analysis of the contemporary needs for renewing Ukraine's higher education system in training future teachers substantiates that A. Karyshyn's experience is successful, multifaceted, and effective. It is geared towards fostering a serious, thoughtful attitude towards their profession in future teachers, instilling a sense of responsibility, and cultivating a desire to seek new, effective forms of work. An examination of the strategic directions for

the development of Ukraine's modern education system leads to the conclusion that A. Karyshyn's pedagogical ideas are reflected in the evolution of contemporary pedagogical theory and practice. Investigating and elucidating A. Karyshyn's scientific and pedagogical legacy reveals the congruence of his views with the provisions of currently effective state regulatory documents. These include the Laws of Ukraine "On Higher Education" (2014), "On Education" (2017), "On Complete General Secondary Education" (2020), "New Ukrainian School" (2016), "Strategy of National-Patriotic Education for 2020-2025" (2019), and others.

The correspondence with these state documents is evident in the following aspects:

1. directing educational development towards the training of comprehensively competent and creative specialists.

2. ensuring the unity of theory and practice.

3. scientific rigor in educational development.

4. the necessity of mastering cutting-edge technologies.

5. utilizing scientific achievements in daily life.

During the course of scientific inquiry, it was established that A. Karyshyn dedicated over 40 years of his life to working as a lecturer and dean of the Faculty of Natural Sciences at V.G. Korolenko Poltava State Pedagogical University. His primary goal was to cultivate highly professional teachers and to educate comprehensively and harmoniously developed creative individuals.

We believe that the following directions are promising for disseminating the advanced pedagogical experience, life, and organizational-managerial activities of A. Karyshyn in the practice of higher education institutions:

- Further development and attraction of attention to the scholar's pedagogical forms and methods of work among young researchers and practicing educators.*

- Popularization of A. Karyshyn's pedagogical ideas, his forms, and methods among the pedagogical community.*

- Promotion of the scholar and educator's creative legacy through scientific forums such as "Karyshyn Readings."*

- Utilization of the leading pedagogical ideas from his legacy during scientific conferences, seminars, and webinars.*

- Excursions to A. Karyshyn's museum room at V.G. Korolenko Poltava National Pedagogical University.*

- Conducting further research into little-known facts of A. Karyshyn's organizational and managerial activities, which deepen the understanding of the scholar-educator's contribution to the development of chemical science and pedagogical practice.*

A. Karyshyn's pedagogical ideas have not lost their relevance in modern conditions because his approaches, methods, and the overall orientation of the educational process were ahead of their time. They were innovative and aimed at training highly professional teachers, aligning with the requirements of the Law of Ukraine "On Higher Education" and the general direction of national educational reforms. The greatest value in A. Karyshyn's legacy was the combination of theoretical knowledge with the practice of everyday life, educating youth on the traditions of folk pedagogy (to learn how to live, to be diligent masters of the land), with an active focus on changes in the life of the state through the transmission of knowledge to future generations.

Thus, A. Karyshyn's scientific discoveries, pedagogical ideas, views, and practical actions represent a significant contribution to the development of the modern education system and the upbringing of the young generation of Ukraine.

Key words: *A. Karyshyn, pedagogical ideas, organizational and managerial activity, future teachers, forms, methods, higher education institutions.*